

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Ulf Haggberg
Tfn 026-17 87 56
ulf.haggberg@gavle.se

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnd
Omvårdnadsnämnd
Socialnämnd

Remissvar – Betänkandet Samlade åtgärder för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen (SOU 2019:59), dnr Fi2019/04199/BATOT

Förslag till beslut

Att anta yttrandet som sitt eget.

Sammanfattning

Gävle kommun är en av remissinstanserna för rubricerad remiss. Kommunstyrelsen har begärt yttrande från Välfärd Gävles tre nämnder.

Regeringen tillsatte Delegationen för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen i juni 2016. Delegationen lämnade rubricerat betänkande i december 2019. Betänkandet innehåller en beskrivning av genomförd kartläggning och aktuell lägesbild samt förslag till åtgärder. Föreslagna åtgärder fokuserar på utbetalande myndigheter: Arbetsförmedlingen, Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan, Migrationsverket och Pensionsmyndigheten.

Betänkandet och dess innehåll är bra som helhet, med omfattande och kraftfulla förslag på beslut och åtgärder. Kombinationen mellan styrande regeringsbeslut och specifika uppdrag till berörda myndigheter ökar möjligheterna till effektfulla åtgärder. Det är mycket viktigt med informationsutbyte och strukturerat samarbete mellan de utbetalande myndigheterna och kommunerna; att detta upprätthålls och utvecklas.

Bakgrund

Delegationen mot felaktiga utbetalningar (FUT) lämnade sina förslag under år 2008 och detta har resulterat i ett flertal nya regler inom området. Trots regeringens åtgärder och myndigheternas insatser kvarstår problem med att välfärdssystemen riskerar att användas för andra ändamål än de är avsedda för. Främsta orsaken till felaktiga utbetalningar är fel i uppgifter från de sökande (felaktigheter i ansökan eller ej anmälda ändrade förhållanden).

Mot denna bakgrund beslutade regeringen att tillsätta Delegationen för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen i juni 2016. Delegationen lämnade rubricerat betänkande i december 2019. Betänkandet innehåller en beskrivning av genomförd kartläggning och aktuell lägesbild samt förslag till åtgärder.

Föreslagna åtgärder fokuserar på utbetalande myndigheter: Arbetsförmedlingen, Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan, Migrationsverket och Pensionsmyndigheten.

Föreslagna åtgärdsområden är:

1. Samlad styrning och tydligare ansvar.
2. Ny organisation för en helhetssyn på felaktiga utbetalningar och överutnyttjande.
3. Modell för återkommande omfattningsstudier.
4. Bättre utnyttjande av potentialen i digitalisering och AI (artificiell intelligens).
5. Förhindra felaktiga utbetalningar och överutnyttjande.
6. Upptäcka och hantera felaktiga utbetalningar.

Kommunernas utbetalningar av ekonomiskt bistånd har ingått i omfattningsstudierna. Inga förslag lämnas dock rörande kommunernas utbetalningar då det inte varit möjligt att kartlägga hur styrningen inom kommunerna kan förändras för att stärka arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar. Man konstaterar samtidigt att behov av att se över styrningen kan finnas, samt att det finns ett behov av att öka samverkan mellan kommunerna rörande risker över kommungränserna.

Yttrande

Betänkandet och dess innehåll är bra som helhet, med omfattande och kraftfulla förslag på beslut och åtgärder. Uppdelningen på sex åtgärdsområden ger goda förutsättningar för åtgärder som ger verkan på olika organisatoriska nivåer och för olika verksamhets- och insatsområden. Kombinationen mellan styrande regeringsbeslut och specifika uppdrag till berörda myndigheter ökar sedan möjligheterna att åstadkomma effektfulla åtgärder.

Det är mycket viktigt med informationsutbyte och strukturerat samarbete mellan de utbetalande myndigheterna och kommunerna; att detta upprätthålls och utvecklas. Det finns bra grundförutsättningar för området idag för flera av

sektorns ansvars- och arbetsområden, med bland annat digital tjänst för ekonomiskt bistånd, SSBTEK, som ger direkt tillgång till aktuella utbetalningsuppgifter från alla utbetalande myndigheter vid handläggning av försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd. Ett annat exempel är Migrationsverkets e-tjänst som ger goda underlag för återsökning av kostnader rörande ensamkommande barn.

Magnus Höijer
Sektorchef
Välfärd Gävle

- - -

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från Välfärd Gävles tre nämnder. Besluten om remissvar är fattade vid berörda nämnders sammanträden 24, 25 och 26 mars 2020.

Ulf Häggberg, Utveckling och stöd, har varit ansvarig handläggare i ärendet. I den slutliga handläggningen har också följande personer deltagit: ekonomichef Anders Paulsen, Maria Matsson och Monica Lejdström vid ekonomienheten, utredare Hans Andersson samt enhetschef försörjningsstöd Arbete/Unga vuxna Lars Clerksén.